

Připomínky veřejného ochránce práv

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY:

K navrhované změně stavebního zákona uvádím, že svým rozsahem vybočuje z obecného rámce dílčí změny právního předpisu a v řadě věcí dosavadní stavební zákon výrazně mění (jde zejména o části regulující pravidla stavebního řádu). Předložení takové zásadní změny s tím, že lhůta pro připomínky je kratší než 20 dnů, je v rozporu se základními pravidly legislativní činnosti tak, jak je upravují Legislativní pravidla vlády.

Předkládaná novela se logicky snaží zachovat dosavadní koncept stavebního zákona a současně stavební zákon zbavit aplikačních nedostatků tak, aby byla zachována proklamace, že nabídnutí celé řady variant (tzv. zjednodušujících postupů) jak při umisťování staveb v území, tak při jejich realizaci, znamená snazší postup pro stavebníky i stavební úřady. K tomu musím poznamenat, že po zkušenostech z podnětů, jež dostávám, mám právě o vhodnosti takové koncepce zásadní pochyby. Právě mnohost možných variant na každé úrovni povolování stavby (umisťování, povolování a užívání), jejich nedotažení a nejasné přechody mezi těmito variantami, činí postupy podle stavebního zákona složité pro subjekty i adresáty veřejné správy. Snaha odstranit tyto problémy ještě podrobnějším popisem jednotlivých postupů znamená pouze vyšší míru složitosti (a tím nižší míru srozumitelnosti) stavebního zákona. Přitom podklady pro umístění či povolení stavby (dokumentace, projektová dokumentace, stanoviska dotčených orgánů) jsou pro všechny varianty víceméně totožné, tudíž stejnou měrou zatěžující stavebníka.

Domnívám se, že pro zjednodušení povolování staveb by bylo vhodnější zachovat jednu procesní formu povolování v podobě správního řízení, jehož výsledkem by bylo správní rozhodnutí a v maximální možné míře umožnit spojení umisťování staveb (včetně posuzování vlivů na životní prostředí) a povolování realizace staveb do jednoho řízení. Podle složitosti staveb by v tomto řízení bylo možné rozhodnout, že stavbu nebude nutné „kolaudovat“. **Zcela zásadním a nezbytným předpokladem pro lepší a rychlejší výkon státní správy na úseku veřejného práva stavebního jsou však stavební úřady obsazené dostatečným počtem kvalifikovaných pracovníků.** Toho z mého pohledu není možné dosáhnout, pokud působnost stavebních úřadů zůstane i obcím prvního typu a nebudou zvýšeny kvalifikační požadavky na pracovníky stavebních úřadů. Za takového stavu se jakékoli návrhy na zjednodušení minou účinkem.

K překládanému návrhu dále dodávám, že použitá legislativní technika má bohužel nízkou úroveň, zejména co se týká přehlednosti jednotlivých odstavců, jejich

vnitřního logického členění (v jedné větě nepřehledně uvedeny kladné i záporné hypotézy právní normy), nadbytečnosti některých ustanovení i celkové srozumitelnosti (obdobné, takřka totožné výčty jsou jednou uvedeny v rámci odstavce pod samostatnými písmeny, podruhé však v jiném odstavci pouze odděleny čárkou).

Celkově proto nepovažuji navrhovanou novelu stavebního zákona za zdařilou právní úpravu, která by mohla naplnit deklarované cíle v podobě srozumitelnějších právních pravidel pro adresáty, ale i pro samotné stavební úřady. S novelou jako s celkem v této podobě nesouhlasím.

Současně však považuji za nutné řešit některé problémy stávající právní úpravy. Jako nezbytné vnímám proto přijetí ustanovení řešící (alespoň nějakým způsobem) problematiku certifikátu autorizovaného inspektora a jeho přezkoumatelnosti v okamžiku, kdy lze pochybovat o jeho zákonnosti či správnosti. Stejně tak vítám snahu zákonodárce upřesnit přezkoumatelnost souhlasu s ohlášením či souhlasu s užíváním stavby či zpřesnění ustanovení o přestupcích a správních deliktech. **I tato ustanovení však v předkládané podobě trpí nedostatky zapříčiněnými špatnou legislativní technikou.**

Tato připomínka je zásadní.

Zvláštní část

1. K bodům 15 až 18 - § 13

Problematika optimalizace výkonu veřejné správy u stavebních úřadů

Zásadně nesouhlasím se zvolenou variantou D, která předpokládá zachování všech stavebního úřadů, tj. i úřadů na obcích prvního typu. Přemístění části působnosti týkající se pouze staveb v působnosti speciálních stavebních úřadů a staveb veřejné technické infrastruktury na obce s rozšířenou působností nebude mít žádný významnější vliv na kvalitu veřejné správy na úseku veřejného práva stavebního. Zejména na úrovni obcí prvního typu se opakovaně setkávám se stavebními úřady s pouhým jedním pracovníkem, který nezvládá (a mnohdy ani nemůže zvládat) výkon své agendy ani včas ani kvalitně. Složitost stavebního zákona přitom situaci nepomáhá. Dochází pak k průtahům v řízeních týkajících se zcela jednoduchých staveb (přístavby, kotelny, komíny, ploty, přesahy střech) a stavební řízení se nezřídká táhnou řadu let (i v důsledku opakovaného vracení věci odvolacím orgánem). Důrazně také upozorňuji, že ponechání takového stavu může mít citelné finanční důsledky pro Českou republiku v rámci nutnosti odškodnit účastníky řízení za průtahy. V této souvislosti si dovoluji poukázat na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, Nejvyššího soudu ČR, ale i na rozhodnutí soudů v konkrétních věcech proti Ministerstvu pro místní rozvoj.

Navrhuji proto stanovit obecnými stavebními úřady na nejnižší úrovni obecní úřady obcí s rozšířenou působností, případně využít první variantu navrhovanou původně pro přijetí nového stavebního zákona, podle které na úrovni obcí budou stavebními úřady obecní úřady obcí s pověřeným obecním úřadem (§ 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích), stanovené zvláštním předpisem (zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností), jejichž správní obvody byly vymezeny vyhláškou č. 388/2002 Sb.

Tato připomínka je zásadní.

2. K bodu 19 - § 13a

Zůstanou-li obecnými stavebními úřady na nejnižší úrovni i obce prvního typu, nesouhlasím s možností, že by kvalifikační požadavky vzdělání a praxe splňovala fyzická osoba středního vzdělání stavebního směru s maturitní zkouškou a 3 roky praxe.

Musím poukázat na to, že problémy v praxi nečiní ani tak technické posouzení stavby, resp. dokumentace, ale právě procesní otázky vedení řízení podle stavebního zákona. Připočteme-li k tomu ještě četnost změn právních předpisů (stavební zákon nevyjímaje), obávám se, že tyto kvalifikační požadavky jsou nedostatečné.

Navrhuji vypustit písm. b) v odstavci 2 ustanovení § 13a.

Tato připomínka je zásadní.

3. K bodu 99 - § 78

Formulace odstavce § 78 odst. 5 je nesrozumitelná a ilustruje nedostatek legislativní techniky. Lze pouze obtížně rozeznat, jak má stavebník formulovat žádost, zda jako žádost o vydání územního rozhodnutí nebo jako ohlášení stavby. Navrhuji tak následující znění:

„Pokud k žádosti o vydání územního rozhodnutí pro stavby a terénní úpravy uvedené v § 104 odst. 1, připojí náležitosti podle § 105, včetně dokumentacemá se za to, že uvedené stavby a terénní úpravy byly povoleny.....“

Tato připomínka je zásadní.

4. K bodu 112 - § 85

§ 85 odst. 2 písm. d)

Dané ustanovení se snaží navázat účastenství veřejnosti v podobě občanských sdružení a obecně prospěšných společností na výsledek zjišťovacího řízení s tím, že úřad příslušný k vedení zjišťovacího řízení určí, které subjekty mají být účastníky navazujících řízení.

Tato úprava neodpovídá úpravě navrhované v zákoně č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů. Úprava navrhovaná v ustanovení § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb. totiž předpokládá, že úřadem, který zhodnotí, zda jsou v řízení dotčeny veřejné zájmy hájené občanskými sdruženími nebo obecně prospěšnými společnostmi, je až úřad v navazujícím řízení (pro účely stavebního zákona míněno zřejmě územní řízení).

Navrhuji odstranit rozpor a zvolit jednu z uvedených variant.

Tato připomínka je zásadní

5. K bodu 113 - § 86 odst. 2 písm. a)

Nesouhlasím s vypuštěním věty, „pokud byla obstarána před zahájením řízení“. Snaha o vypuštění této věty představuje ústup od zásady správního řízení, dle které

správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje. Neodpovídá také tomu, jak byl nový stavební zákon představován Ministerstvem pro místní rozvoj, tj. jako snížení administrativní zátěže pro investory (viz např. tisková zpráva MMR z 21. 4. 2005). Postup, kdy některá stanoviska jsou vydávána pouze na žádost stavebníka je řešitelná výkladem, který zaujalo Ministerstvo pro místní rozvoj k tomuto problému prostřednictvím Stavebně správní praxe 6/2010 (příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj).

Tato připomínka je zásadní.

6. K bodu 116 - § 86

§ 86 odst. 6

Navrhuji, aby bylo v ustanovení § 86 odst. 6 výslovně uvedeno, že za pozemky dotčené záměrem se považují i pozemky nacházející se nad navrhovanou podzemní stavbou s tím, že tyto pozemky musí být uvedeny v žádosti stavebníka o vydání územního rozhodnutí.

Tato připomínka je zásadní

7. K bodům 120 až 125 - § 89

§ 89 odst. 3

Vzhledem k tomu, že okruh účastníků řízení si musí stavební úřad stanovit již při zahájení řízení, považuji za nadbytečné, aby účastník řízení při vznášení námitek musel uvádět důvody, které zakládají jeho účastenství.

Navrhuji z ustanovení § 89 odst. 3 vynechat slova: „*skutečností, které zakládají jeho postavení jako účastníka řízení, a*“.

Tato připomínka je zásadní

8. K bodu 137 - § 94

§ 94 odst. 5

Nerozumím vztahu tohoto ustanovení k případné obnově řízení. Zrušení podkladového rozhodnutí je totiž důvodem pro obnovu řízení. Uvítal bych vysvětlení, jakým způsobem se v obnoveném stavebním řízení bude posuzovat soulad se zrušeným (neexistujícím) územním rozhodnutím.

Doporučuji zrušit ustanovení § 94 odst. 5.

Tato připomínka je zásadní.

9. K bodu 139 - § 96

§ 96

Opět zůstává nejasné, jaká je povaha územního souhlasu a podle jaké části správního řádu se postupuje při jeho vydání.

Navrhuji výslovně uvést, zda se má jednat o rozhodnutí vydávané speciálním procesem (tj. odkázat na přiměřené použití části čtvrté správního řádu) nebo zda se má jednat o úkon podle části čtvrté správního řádu (Nejvyšší správní soud tuto variantu prostřednictvím svého rozhodnutí odmítl).

Tato připomínka je zásadní.

§ 96 odst. 3 písm. a) in fine

Zásadně nesouhlasím s tím, že by vlastnické právo nebo doklad o právu založeném smlouvou k pozemku nebo ke stavbě bylo možné nahradit pouhým souhlasem vlastníka pozemky či stavby. Veřejný ochránce práv již za účinnosti stavebního zákona č. 50/1976 Sb. poukazoval na to, že pouhý souhlas je nedostatečný a zakládá budoucí komplikace, neboť jej lze kdykoli odvolat.

Navrhuji vypustit z § 96 odst. 3 písm. a) in fine slova „*anebo souhlas podle § 86 odst. 3,*“

Tato připomínka je zásadní.

§ 96 odst. 6

Nerozumím vztahu tohoto ustanovení k případné obnově řízení. Zrušení podkladového rozhodnutí (za což je nutné považovat i územní souhlas) je totiž důvodem pro obnovu řízení. Uvítal bych vysvětlení, jakým způsobem se v obnoveném stavebním řízení bude posuzovat soulad se zrušeným (neexistujícím) územním souhlasem.

Tato připomínka je zásadní.

§ 96 odst. 9

Nesouhlasím s navrženou koncepcí přezkumu územního souhlasu, zejména s odkazem na § 94 odst. 3. Považuji za nepřipustné, aby zrušení územního souhlasu bylo možné pouze u veřejně prospěšného ustanovení nebo veřejně prospěšné stavby. I územní souhlas může být vydán nezákonně a je pak zapotřebí upravit zjednáání nápravy.

Navrhuji buď na územní souhlas vztáhnout přiměřeně ustanovení o přezkumném řízení podle správního řádu (včetně lhůt), nebo stanovit obdobný režim jako v případě přezkumu souhlasu s ohlášením.

Tato připomínka je zásadní.

10.K bodu 144 a 145 - § 101 až 109

§ 104 ohlašování staveb a § 109 stavební řízení

Veřejný ochránce práv řešil několik případů týkajících se nezajištění koordinace výstavby. Jednalo se zejména o povolování staveb pro bydlení bez toho, že by bylo zajištěno včasné vybudování dopravní a technické infrastruktury. V praxi stavebních úřadů je uplatňován postup, kdy územní rozhodnutí na dům a stavební povolení na

dům je vydáváno až po nabytí právní moci stavebního povolení na obslužné síti. Současně bývá do stavebního povolení zakotvena podmínka, která váže kolaudaci, resp. možnost užívání domu na kolaudaci síti.

Zastávám názor, že jediným způsobem, jak s jistotou zajistit koordinaci bytové výstavby s výstavbou nezbytných obslužných sítí včetně komunikací, je povolit jejich stavbu až v okamžiku, kdy jsou tyto sítě zcela dokončeny a povoleny k užívání.

S přihlédnutím k výše uvedenému navrhuji doplnit právní úpravu ohlašování staveb a stavebního řízení ve vazbě na institut plánovací smlouvy tak, aby stavebník k ohlášení stavby rodinného domu či k žádosti o vydání stavebního povolení doložil stavebnímu úřadu, že dům bude napojen na dokončenou veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.

Tato připomínka je zásadní.

§ 106 odst. 1

Tento odstavec považuji za obtížně srozumitelný, navrhuji přeformulovat následovně.

„Stavebníkovi vznikne právo provést ohlášený stavební záměr, pokud je v souladu s územním rozhodnutím nebo regulačním plánem nebo veřejnoprávní smlouvou územní rozhodnutí nahrazující, anebo územním souhlasem, je v souladu s obecnými požadavky na výstavbu a závaznými stanovisky dotčených orgánů, nebo pokud je ohlášená stavební úprava nebo udržovací práce v souladu s obecnými požadavky na výstavbu, s územně plánovací dokumentací a závaznými stanovisky dotčených orgánů, a současně stavební úřad do 30 dnů ode dne podání ohlášení nevydá rozhodnutí podle § 107 odst. 1, nebo odst. 2, kterým provedení ohlášené stavby zakáže, nebo nevydá usnesení podle § 107 odst. 3 o tom, že ohlášený stavební záměr projedná ve stavebním řízení“

§ 106 odst. 5

V prvé řadě musím upozornit, že řízení o určení, zda právo stavět na základě ohlášení vzniklo či nikoli, je ze své povahy řízením deklaratorním. Obdobné použití ustanovení o přezkumném řízení pak může činit zásadní problémy ve vztahu k výroku rozhodnutí, neboť v přezkumném řízení lze rozhodnutí pouze zrušit nebo změnit, popřípadě zrušit a věc vrátit odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně. Ani jeden z těchto výroků povaze deklaratorního řízení nevyhovuje. Možností by bylo nahradit odkaz na obdobné použití ustanovení o přezkumném řízení odkazem na § 142 správního řádu. Pokud bylo cílem zákonodárce umožnit stavebnímu úřadu zvážit i práva nabytá v dobré víře, pak navrhuji nahradit výraz „obdobně“ výrazem „přiměřeně“. S využitím výrazu přiměřeně není ani zapotřebí nadbytečně uvádět, že se nepoužije lhůta pro zahájení přezkumného řízení, neboť speciální lhůta je upravena přímo v tomto ustanovení. Pro větší srozumitelnost dále navrhuji doplnit větu druhou přímým odkazem na odst. 1, aby bylo zřejmé, které rozhodnutí má zákonodárce na mysli (obdobnou techniku navrhuji použít i v ustanoveních týkajících se užívání stavby). Dále navrhuji ponechat i možnost zkráceného řízení pro případ, že nedodržení podmínek bude zjevné, neboť tak bude moci být náprava dosaženo rychleji a účinněji.

Navrhuji tak následující znění odstavce 5:

*„(5) V případě, že nebyly splněny podmínky pro vznik oprávnění a stavební úřad to dodatečně zjistí, rozhodne o tom, že oprávnění nevzniklo. „Toto rozhodnutí lze vydat do jednoho roku od uplynutí lhůty pro vydání rozhodnutí podle odstavce 1.“Přitom postupuje **přiměřeně** podle ustanovení správního řádu o zahájení a průběhu přezkumného řízení a o rozhodnutí v přezkumném řízení a jeho účincích, s výjimkou ustanovení o zahájení řízení usnesením do 1 roku od právní moci rozhodnutí.“*

Tato připomínka je zásadní.

§ 109 odst. 7 stavební řízení

Navrhuji doplnit ustanovení upravující zahájení stavebního řízení u staveb s velkým počtem účastníků tak, že se v oznámení o zahájení řízení uvedou záměrem dotčené pozemky a stavby evidované v katastru nemovitostí, a to včetně pozemků nacházejících se nad podzemní stavbou s tím, že tyto pozemky musí být uvedeny v žádosti stavebníka o vydání stavebního povolení.

Tato připomínka je zásadní.

11.K bodu 153 - § 115

§ 115 odst. 3

Navrhuji doplnit uvedené ustanovení tak, že se v rozhodnutí uvedou záměrem dotčené pozemky a stavby evidované v katastru nemovitostí, a to včetně pozemků nacházejících se nad podzemní stavbou.

Tato připomínka je zásadní.

12.K bodu 163 - § 117a

§ 117a odst. 1, 2, 3

Považuji znění odst. 1 a odst. 2 daného ustanovení za nesrozumitelné, resp. zbytečně složité. Důvody, pro které lze stavbu zakázat, je nadbytečné uvádět v odst. 1, postačí jejich uvedení v odst. 2.

Dále nerozumím tomu, proč pro v zásadě stejný výčet důvodů je v odstavci 2 (tj. pro stavby) použito členění pomocí písmen, kdežto v odst. 3 (tj. pro stavební úpravy) je použito členění pouze oddělením pomocí čárek.

Uvedené ustanovení vnímám jako příklad špatné legislativní techniky.

Tato připomínka je zásadní.

§ 117a odst. 9

Považuji tento odstavec za nadbytečný, postačí formulace uvedená přímo v § 129 odst. 1 písm. b).

Tato připomínka je zásadní.

13.K bodu 176 - § 120

§ 120 odst. 6

Navrhuji ponechat i možnost zkráceného řízení pro případ, že nedodržení podmínek bude zjevné. Dosáhne se tak rychlejší nápravy vadného stavu.

Tato připomínka je zásadní.

14.K bodu 175 a k bodům 179 až 183 - § 120, § 122

§ 120, § 122

Má-li být vedeno kolaudační řízení, pak navrhuji, aby jeho výsledek byl označen za kolaudační rozhodnutí, nikoli za kolaudační souhlas. Použitá terminologie neodpovídá terminologii správního řádu a je zavádějící a ani následná ustanovení stavebního zákona navrhovanou terminologií nedodržují [viz ustanovení § 126 odst. 1 věta první, ustanovení § 178 odst. 1 písm. h), i), j) a k), nebo ustanovení § 180 odst. 1 písm. h), i), j) a k)]. Ustanovení týkající se kolaudačního souhlasu a kolaudačního rozhodnutí jsou tak zmatečná.

Tato připomínka je zásadní.

15.K bodu 191 - § 127 až 131

§ 128 odst. 2

Toto ustanovení váže vznik práva odstranit stavbu na rozhodnutí, žádné rozhodnutí, na které by se lhůta pro vznik práva dala navázat, se však podle § 128 nevydává (vydává se pouze usnesení o nutnosti projednání stavby v řízení a pak rozhodnutí povolující odstranění stavby a stanovící k němu podmínky).

Doporučuji přeformulovat ustanovení § 128 odst. 2, nemohu však nabídnout konkrétní řešení, neboť mi není zřejmé, co bylo cílem zákonodárce.

Tato připomínka je zásadní.

§ 128 odst. 5

Navrhuji rozšířit okruh staveb, které je možné odstranit svépomocí tak, že by stavební úřad mohl v rozhodnutí o povolení k odstranění stavby uvést, že stavbu lze odstranit svépomocí. Pravidlo určující, které stavby lze odstranit svépomocí, se totiž podpůrně použije i při nařizování odstranění staveb podle § 129. Možnost stavebního úřadu stanovit po úvaze, že konkrétní stavbu lze odstranit svépomocí, může přispět k motivaci stavebníků respektovat nařízené odstranění stavby (již jsem se setkal s tím, že právě nutnost zabezpečit na nařízené odstranění stavby finančně nákladného stavebního podnikatele byla uváděna jako důvod nerespektování rozhodnutí)

Tato připomínka je zásadní.

§ 129 nařízení odstranění stavby

Vzhledem k tomu, že v praxi působí potíže situace, kdy je zrušeno stavební povolení po realizaci stavby v následně probíhajícím přezkumném nebo soudním řízení o správní žalobě podané proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání krajského úřadu, případně v návaznosti na rozhodnutí o kasační stížnosti, souhlasím s navrhovaným ustanovením § 129 odst. 1 písm. e), které na uvedené situace dopadá.

Současně požaduji, aby citované ustanovení § 129 bylo doplněno v tom směru, aby stavební úřad současně s oznámením o zahájení řízení o odstranění stavby vydal zákaz užívání stavby, která je předmětem řízení u stavebního úřadu podle § 129.

V případě, že bude předmětem řízení dle § 129 stavba pro reklamu nebo reakční zařízení, považuji za vhodné zakotvit povinnost stavebního úřadu nařídít vlastníkově nebo provozovateli zakrytí reklamy (případně odpojení reklamy od přívodu elektrické energie – vyřazení z provozu), tak aby nemohla plnit svůj účel. Odvolání proti rozhodnutí o zákazu provozovat stavbu reklamy a reklamního zařízení by nemělo mít odkladný účinek.

Tato připomínka je zásadní.

16. K bodu 213 - § 178 až 181

§ 178 odst. 1 písm. h), i), j) a k) + ustanovení § 180 odst. 1 písm. h), i), j) a k)

Upozorňuji, že ustanovení o přestupcích i ustanovení o správních deliktech obsahují skutkové podstaty spjaté jak s kolaudačním rozhodnutím, tak s kolaudačním souhlasem. Stavební zákon v navrhované podobě však definuje kolaudační souhlas právě jako výsledek kolaudačního řízení.

Navrhuji v souladu s připomínkou k ustanovením § 120 a 122 vypustit skutkové podstaty týkající se kolaudačního souhlasu a ponechat skutkové podstaty týkající se kolaudačního rozhodnutí.

Současně navrhuji zohlednit tuto změnu ve všech navazujících ustanoveních.

Tato připomínka je zásadní.

§ 179 písm. j)

Skutková podstata obsahuje odkaz na § 154a odst. 3 – žádné takové ustanovení se v zákoně ani v nově navrhovaném znění nevyskytuje.

Doporučuji přeformulovat toto ustanovení, nemohu však nabídnout konkrétní řešení, neboť mi není zřejmé, co bylo cílem zákonodárce.

Tato připomínka je zásadní.

§181 odst. 2 písm. j)

Skutková podstata obsahuje odkaz na § 154a odst. 3 – žádné takové ustanovení se v zákoně ani v nově navrhovaném znění nevyskytuje.

Doporučuji přeformulovat toto ustanovení, nemohu však nabídnout konkrétní řešení, neboť mi není zřejmé, co bylo cílem zákonodárce.

Tato připomínka je zásadní.

17.K bodu 216- § 188 odst. 4

§ 188 odst. 4

Nesouhlasím s vypuštěním působnosti ustanovení § 101a až 101d soudního řádu správního pro územní plány, přijaté formou obecně závazné vyhlášky, již byla vymezena závazná část územně plánovací dokumentace sídelního útvaru nebo zóny, územního plánu obce nebo regulačního plánu. Vzhledem k tomu, že dosavadní judikatura se ustálila na názoru, že i takto přijaté územní plány jsou opatřením obecné povahy, již přísluší soudům přezkoumávat, a řadu takových územních plánů soudy přezkoumaly, založilo by vypuštění působnosti soudního řádu správního závažnou nerovnost mezi osobami, které se takovými územními plány cítí dotčeny. Došlo by ke zkrácení práv osob dotčených předchozími formami územně plánovací dokumentace a vyloučení nezávislého soudního přezkumu těchto opatření.

Tato připomínka je zásadní.

18.K bodu 217 - § 189a

§ 189a

Při změnách a rušení stavebních uzávěr vyhlášených podle právních předpisů účinných před 31. prosincem 2006 a při povolování výjimek z nich se postupuje podle tohoto zákona; při přezkumech těchto stavebních uzávěr se ustanovení § 101a až 101d soudního řádu správního nepoužijí.

Nesouhlasím s vypuštěním působnosti ustanovení § 101a až 101d soudního řádu správního pro přezkum stavebních uzávěr vyhlášených podle právních předpisů účinných před 31. prosincem 2006 a při povolování výjimek. Doporučuji tu část ustanovení, která vylučuje soudní přezkum stavebních uzávěr vypustit, neboť by tak došlo ke zkrácení práv osob dotčených stavebních uzávěrou a vyloučení nezávislého soudního přezkumu těchto omezujících územních opatření. Současně by byla založena nerovnost mezi osobami, které přístup k soudu „stihly“ a osobami, kterým by v důsledku novely byl přístup k soudu upřen.

Tato připomínka je zásadní.

K § 168 poskytování dokumentace stavby

Neuspokojivou i nadále sledávám právní úpravu poskytování informací ze spisů stavebních úřadů. V první řadě mi nezbyvá než zopakovat, že stávající právní úpravu, konkrétně **omezení poskytování kopií dokumentace staveb, považuji za nevyhovující** a i nadále navrhuji zrušení omezení vyplývající z ustanovení § 168 odst. 2 (věta druhá) stavebního zákona. Mám důvodnou pochybnost o souladu citovaného ustanovení s ústavně zaručeným právem na informace, které jsou v držení veřejné správy.

Z toho důvodu již v roce 2008 doporučoval veřejný ochránce práv, JUDr. Otakar Motejl, Poslanecké sněmovně přijetí změn v předmětné právní úpravě (jak lze blíže zjistit ze Souhrnné zprávy o činnosti veřejného ochránce práv za uvedený rok, konkrétně pak z jejího textu na str. 114, kde je zmíněné doporučení s odůvodněním obsaženo). Protože toto doporučení, které bylo zmíněno ještě v rámci Souhrnné zprávy o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2009 (v kapitole věnované nesplněným doporučením ze Souhrnné zprávy za rok 2008, na str. 156), nadále zůstává bez odezvy, považuji za nutné i nyní celou problematiku připomenout.

Navrhuji proto, aby právní úprava nahlížení do spisů a poskytování kopií písemností, včetně dokumentace stavby, byla bez jakýchkoliv výjimek a omezení upravena shodně s obecnou právní úpravou nahlížení do spisů a poskytování kopií písemností ze spisu jako ve správním řádu.

Tato připomínka je zásadní.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Čl. V

K bodu 3, 4 a 5 – § 70 odst. 1, § 70 odst. 2, § 70 odst. 3

§ 70 zákona č. 114/1992 Sb.

Nesouhlasím s omezením účasti občanských sdružení pouze na řízení vedená podle zákona č. 114/1992 Sb. Pokud účelem úpravy má být účast veřejnosti na řízeních, která mohou mít faktický dopad na ochranu přírody a krajiny, pak takové omezení jde proti tomuto účelu. Právě řízení vedená podle stavebního zákona mohou mít na přírodu a krajinu zásadní vliv.

Navrhuji ponechat původní úpravu.

Tato připomínka je zásadní.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

Čl. X

K bodu 4 a 5 - § 23 odst. 9 , § 23 odst. 9 písm. b)

§ 23 odst. 9

Nesouhlasím s vyloučením účasti veřejnosti ve stavebních řízeních. I provádění stavby (zvolená technologie, provoz staveniště) může mít výrazné dopady do zájmů chráněných zvláštními právními předpisy (zákon č. 114/1992 Sb., zákon č. 20/1987 Sb.). Jestliže se přitom veřejnost může účastnit dalších navazujících řízení (typicky kolaudačního řízení), není účel této úpravy vůbec zřejmý.

Navrhují vypustit z ustanovení § 23 odst. 9 slova „s výjimkou stavebního řízení“.

Tato připomínka je zásadní.

V Brně dne 12. dubna 2011

JUDr. Pavel Varvařovský
veřejný ochránce práv